

ІСТОРІЯ НЕСКОРЕНИХ

УНІКАЛЬНІ ЕКСПОНАТИ УПА ПРЕДСТАВИЛИ У РІВНОМУ

У Рівненському обласному краєзнавчому музеї відбулася презентація виставки «Українська Повстанська Армія. Історія нескорених», присвячена 75-й річниці з моменту створення УПА. Експозиція включає в себе оригінальні документи та фото з архіву, а також напрацювання науковців, які досліджували націоналістичні рухи на Волині. Найбільший вклад в організацію виставки внесли працівники відділу Інституту дослідів Волині на чолі з Ігорем Марчуком.

– Свого часу мені довелося зустрічатися з живими учасниками всіх тих подій. На жаль, їх сьогодні залишилося

правда, тоді матеріалів було значно менше. Нині ж відвідувачі виставки можуть побачити раритетні фотографії упівців, а також квітки, орденати, документи та інші

дуже мало. Я в них запитав: «Якби повернути час назад, ви знову взяли б зброю і пішли в той ліс, не знаючи, що з вами далі буде?». Вони без роздумів відповіли, що повторили б те ж саме. Хочеться цим людям низько поклонитися, тому що це було покоління, яке дозволило в 1991 році Українській державі відбутися. Боролися вони не за пільги, якісь нагороди чи медалі – вони боролися за свою державу, за нас із вами. Тому їх варто пам'ятати і вшановувати, – говорить організатор виставки «Історія нескорених».

Виставка започатковує цілу низку заходів, які відбуватимуться на Рівненщині в річницю створення УПА. 25 років тому в Рівненському краєзнавчому музеї була відкрита перша в області експозиція, в якій розповідалося про повстанців. Що-

також криївки, елементи побуту та цікаві артефакти повстанського часу.

– Варто героїзувати такі сторінки нашої історії. Якщо ми цього не будемо робити, то нове покоління не оцінить той внесок і ту ціну незалежності нашої держави. Багато хто з нас є вихідцями з радянської системи, які читали і вчили іншу історію. Хочеться, щоб ми на прикладі не чужих, а своїх героїв формували бачення патріотизму та національної ідеї, – впевнена голова комісії з питань гуманітарної освіти Рівненської ОДА Алла Черній.

Ставлення до упівців в Україні змінювалося: в радянський період їх переслідували та вважали зрадниками, зі здобуттям незалежності – почали прославляти та героїзувати. А після другого майдану та розв'язання військового

конфлікту на Сході – подвиг героїв УПА став прикладом незламності духу для українських бійців у зоні АТО.

– Ми вже нарешті позбулися усіх тих радянських міфів, легенд. Почали на державному рівні відновлювати історичну справедливість. Тут є унікальні історичні знімки, які дійсно показують, як відбувалася в ті часи боротьба. Українська повстанська армія – потужна 300-тисячна структура, яка відзначилася одним важливим моментом – вона не капітулювала. Вона боролася до кінця 50-х років, коли вже всі молоді хлопці, наші земляки, знали, що перемога десь вислизає з їхніх рук, але вони йшли і стояли до останнього. Саме завдяки їхньому подвигу ми маємо українську державу, – говорить заступник голови Рівненської облради Олексій Бучинський.

Активну допомогу та сприяння у створенні експозиції доклав Державний архів Рівненської області. Тут зберігається чимало документів по історії Організації Українських Націоналістів, УПА. Це в основному оригінальні документи, підпільні газети, брошури і документи, які відзначають організаційну суть УПА. Вони несуть на собі відбиток героїчної боротьби, яка тоді тривала.

– Значна частина документів загину-

ла в боротьбі, але частина лишилася. Великим обов'язком наших вчених є вивчити цю боротьбу і популяризувати серед молодого покоління. Тоді це була боротьба без надії на перемогу. Це в десять разів підсилювало мотивацію тих, хто боровся, і тих, хто йшов на смерть та гинув у той час, – додав заступник директора Державного архіву Рівненської області Іван Дем'янюк.

Водночас дехто з фахівців висловив думку, що сучасна українська молодь не знає своєї історії та не вдається до її вивчення.

– Коли починаєш говорити про якісь специфічні речі, наприклад, яка різниця між УПА та бандерівцями, мельниківцями чи бульбівцями, – розводять руками, – каже начальник управління культури і туризму Рівненської ОДА Ярослав Мельник.

10 жовтня в Рівненському обласному краєзнавчому музеї пройде круглий стіл, в якому будуть задіяні провідні науковці Рівненської та Волинської областей. Вони говоритимуть про витоки УПА, про її діяльність та пам'ять про вояків. Виставка «Історія нескорених» діятиме в музеї до 16 жовтня.

